

Majandusekspertide paneel 8.2016

Madis Aben
6.9.2016

Paneel

- Eesmärk: kaardistada ekspertide hinnangud analüütiliselt ja poliitiliselt olulistes küsimustes Eesti majanduse kohta.
- Osalejad: 33 erineva taustaga ökonomisti ja analüütikut, kellest vastas 25.
- Anonüümne, kuna majandusküsimused kipuvad olema poliitiliselt väga tundlikud.

Ekspertid (8.2016)

Majavälised ekspertid (13/16):

Liis Elmik
Mari Pärnamäe
Tõnu Palm
Leev Kuum
Alar Voitka
Kaspar Oja
Rasmus Kattai
Martin Lindpere
Meelis Kitsing
Tõnu Mertsina
Mario Lambing
Karel Lember
Mihkel Nestor
Priit Tinitš
Leev Kuum
Heido Vitsur

Märten Ross

RM FPO prognoosijad (4/4):

Irina Bõtškova
Kristjan Pungas
Erki Lõhmuste
Madis Aben

EP mitte- prognoosijad (4/6):

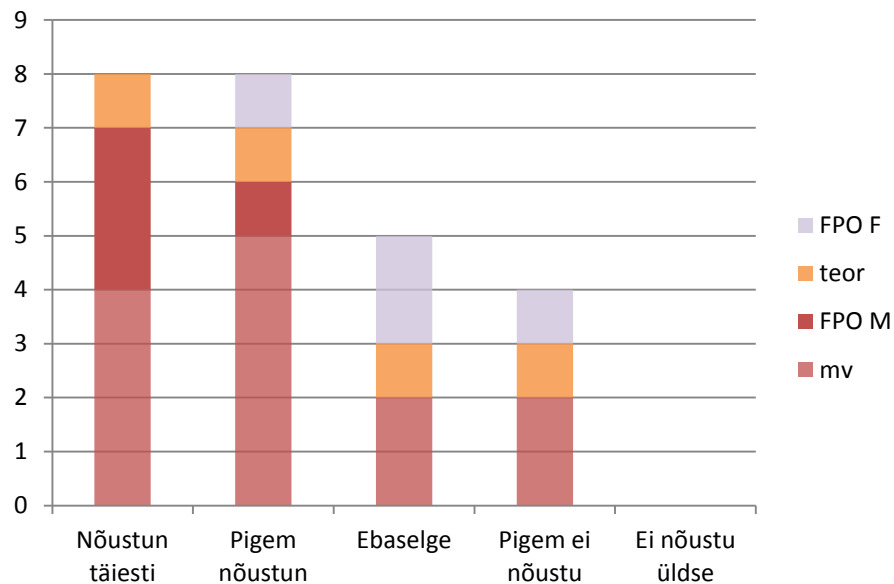
Merike Kukk
Tairi Rõõm
Orsolya Soosaar
Karsten Staerh
Ilmar Lepik
Martti Randveer

RM FPO fiskaal- prognoosijad (4/7):

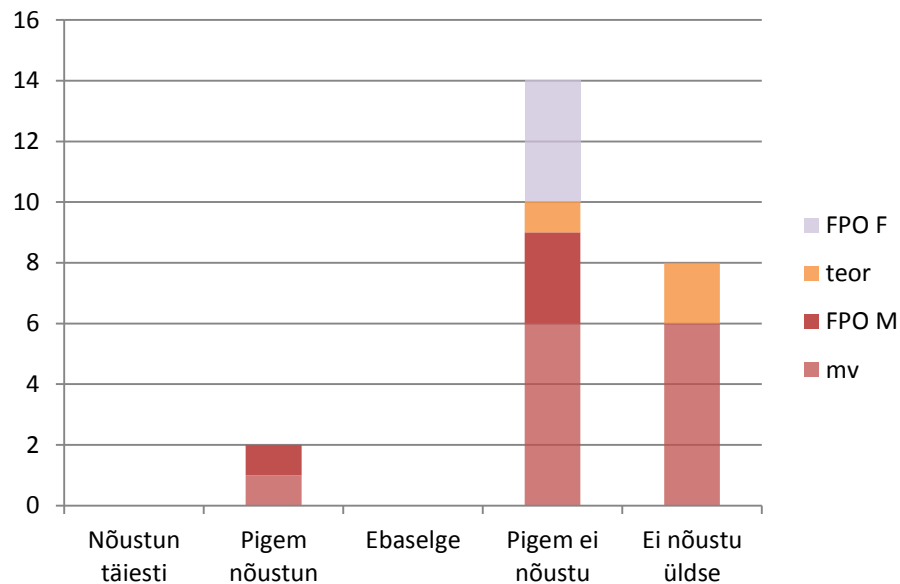
Merliin Laos
Sven Kirsipuu
Tanel Steinberg
Risto Kaarna
Margus Tuvike
Margus Täht
Rait Kiveste

Konsensus I

Brexiti mõju Eesti majandusele jääb lähema paari aasta jooksul marginaalseks.

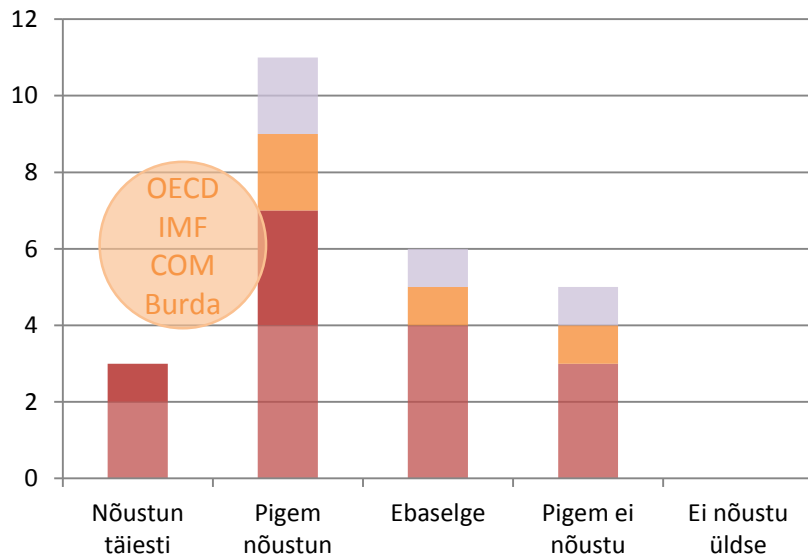

Finantseerimispiirangud on viimastel aastatel olnud madala investeerimisaktiivsuse oluline tegur.

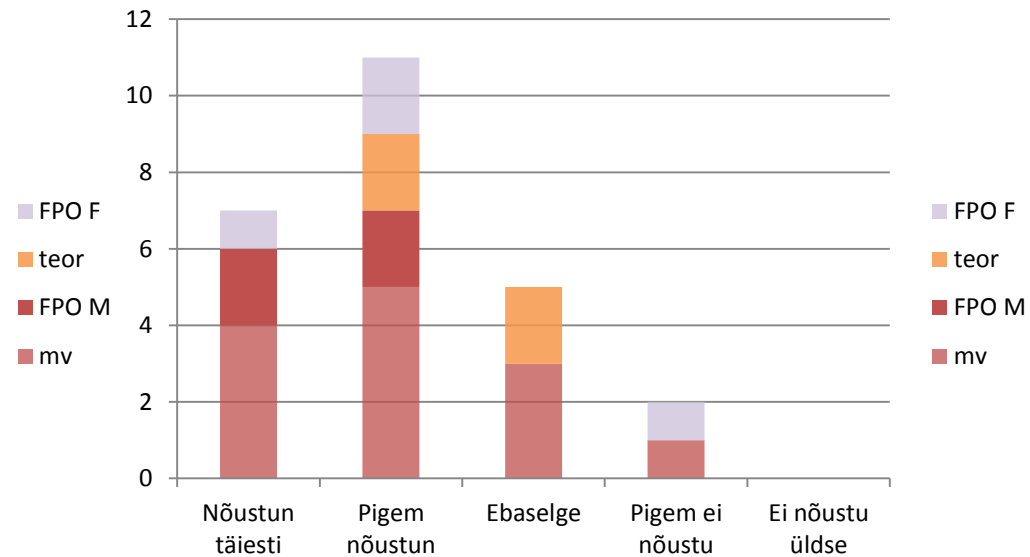

Konsensus II

Eurotsooni majanduse taastumist päsrib eelkõige kogunõudluse defitsiit.

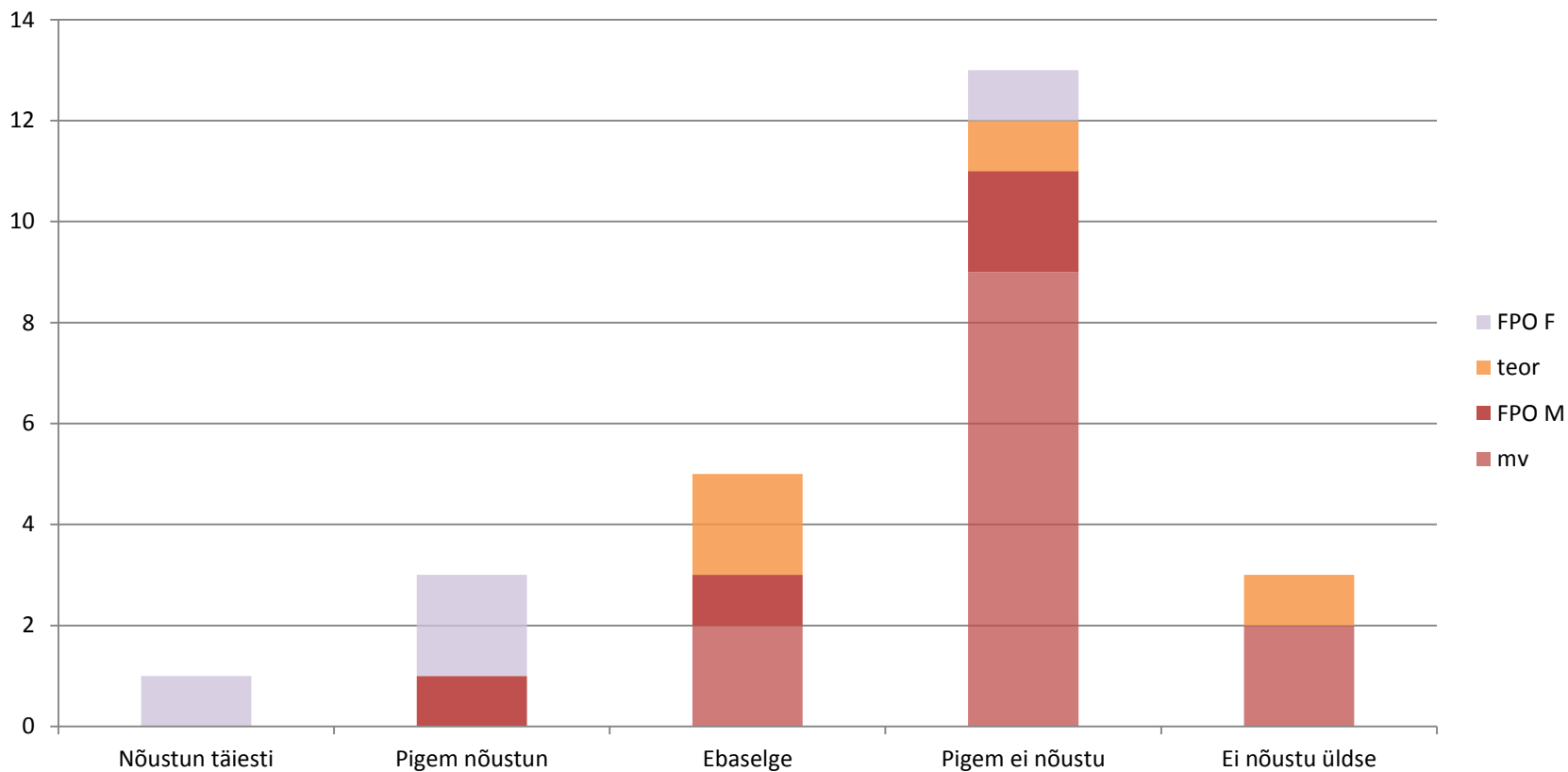

Eesti majandus toimib praegu allpool oma tootmispotentsiaali.

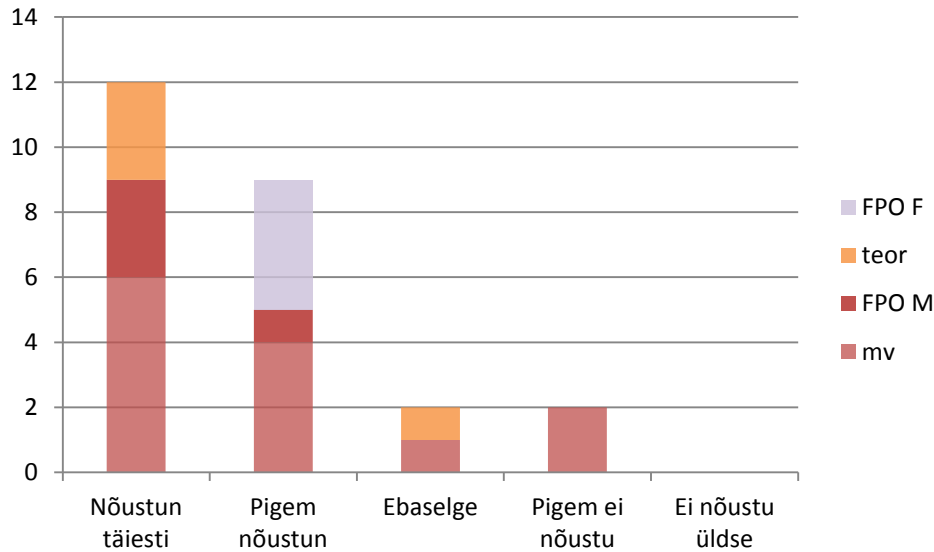
Konsensus III

Viimaste aastate **kiire palgatõus** ja kasumite vähenemine on madala investeerimisaktiivsuse peamine tegur.

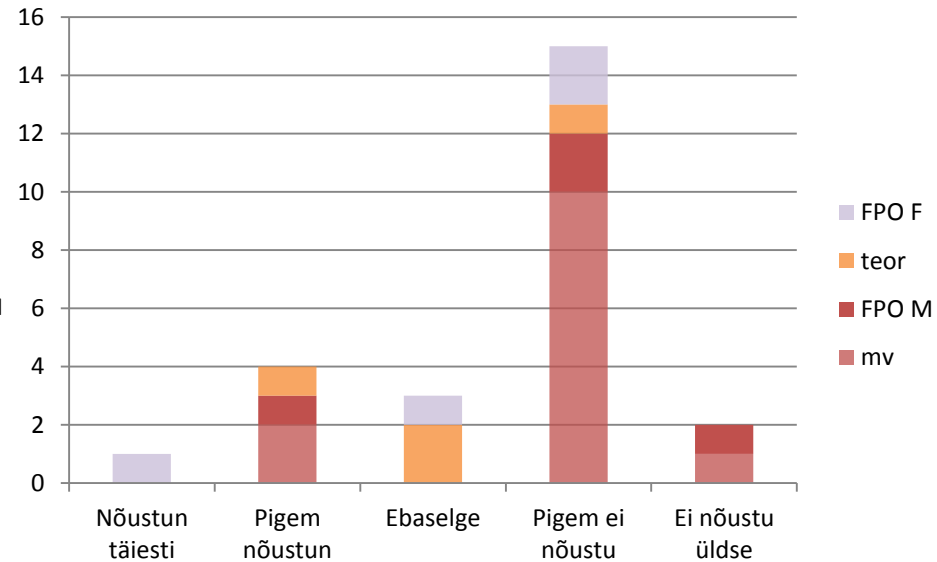

Konsensus IV

Eestis eksisteerib kümne aasta perspektiivis ehitustegevusega seotud „objektiivset“ investeerimisvajadust.

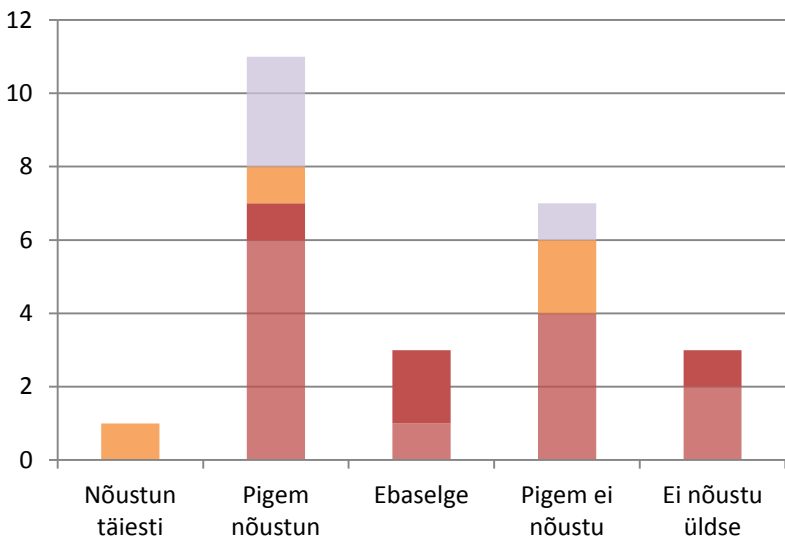
Eesti majanduskasvu kiirendamiseks ei saa riik lühikeses plaanis midagi teha.

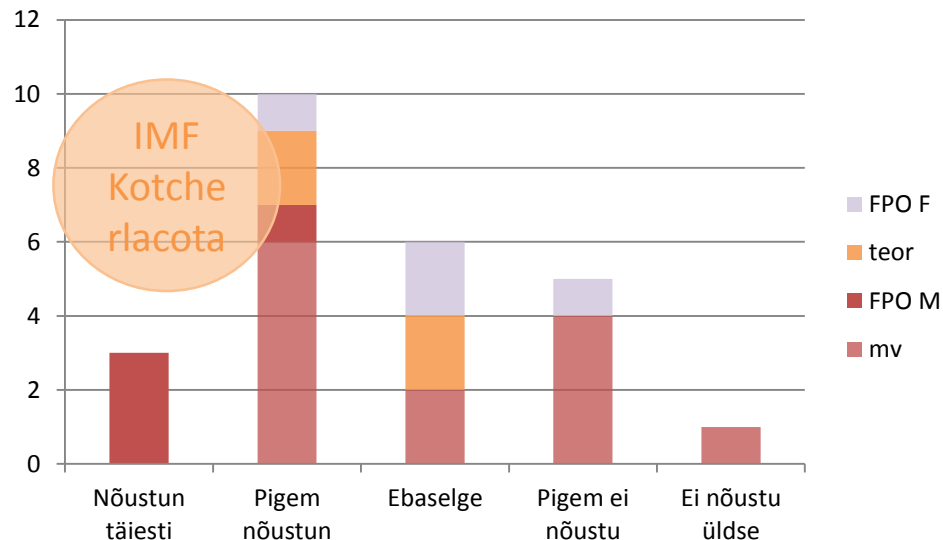
Arvamused jagunevad I

Viimaste aastate madal **investeerimisaktiivsus** on madala **tööviljakuse** kasvu peamine tegur.

Viimaste aastate madal **kogunõudlus** on madala **tööviljakuse** kasvu oluline tegur.

FPO F
teor
FPO M
mv

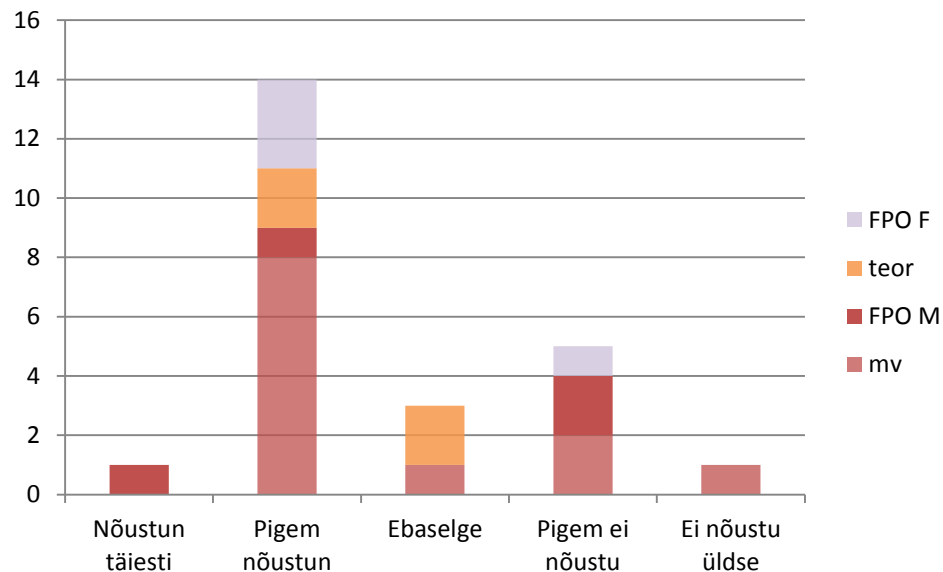

FPO F
teor
FPO M
mv

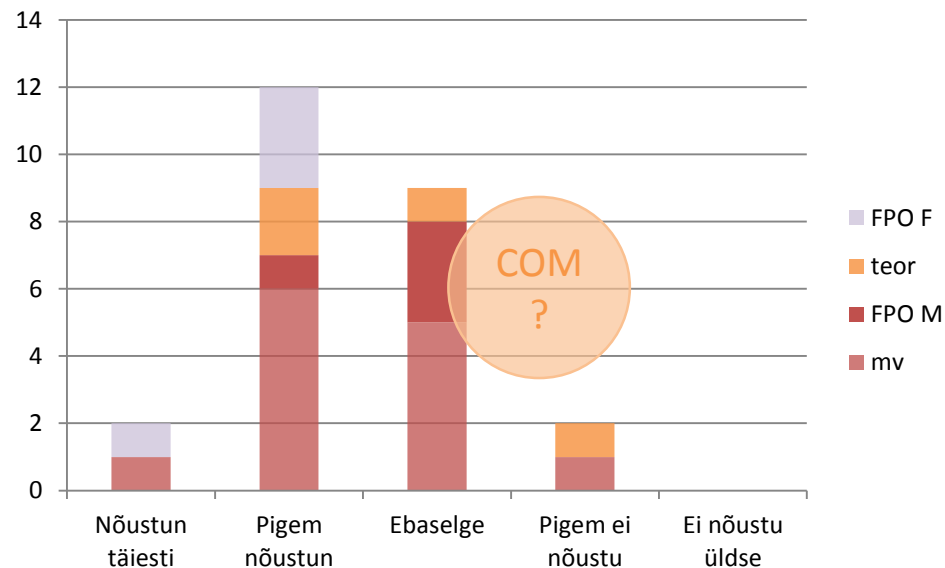

Arvamused jagunevad II

Tööjõupuudus on olnud viimasel ajal Eesti majanduskasvu pidurdav **oluline** tegur.

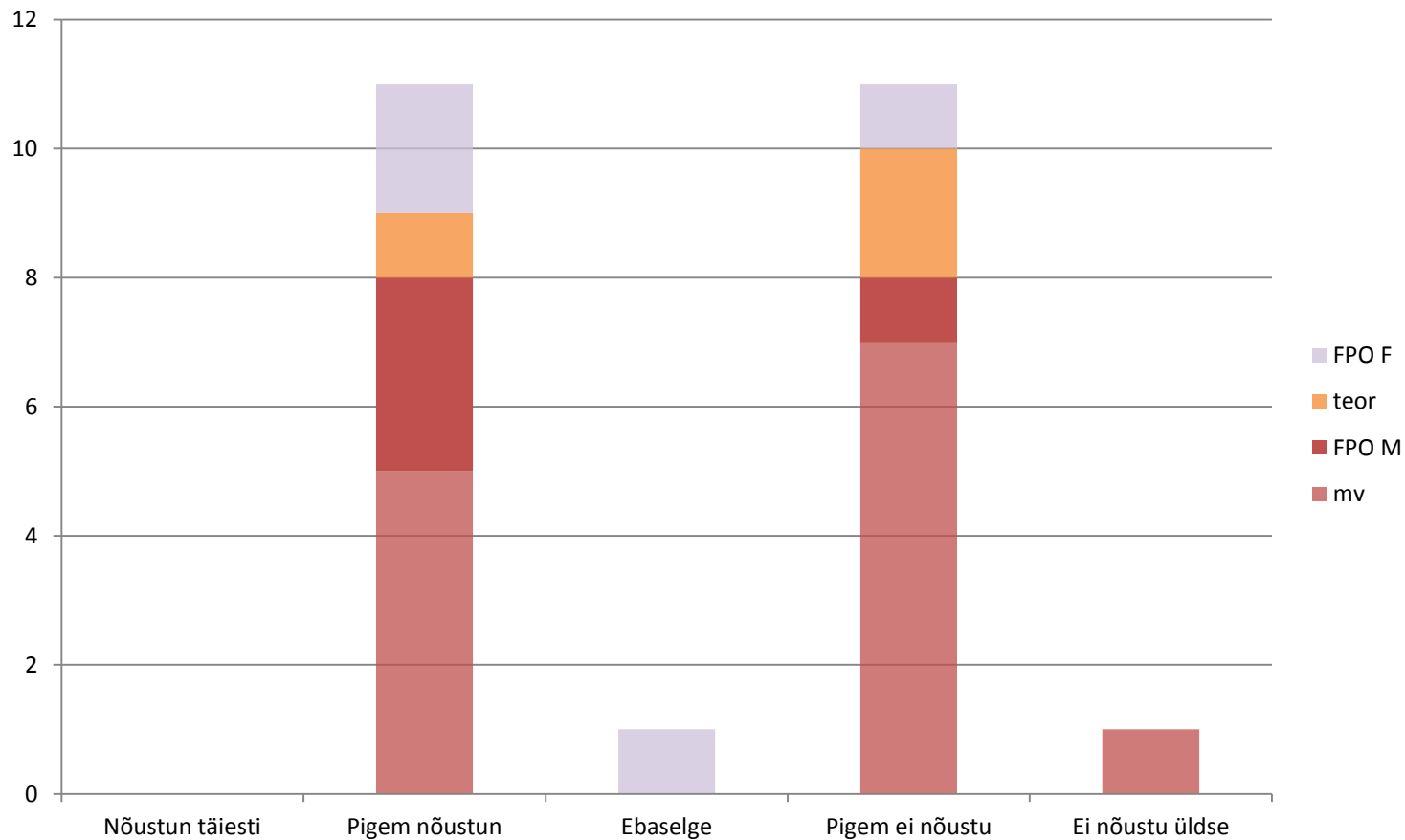

Kiire **palgakasv** viimastel aastatel on vähendanud oluliselt Eesti ettevõtete **hinnakonkurentsivõimet**.

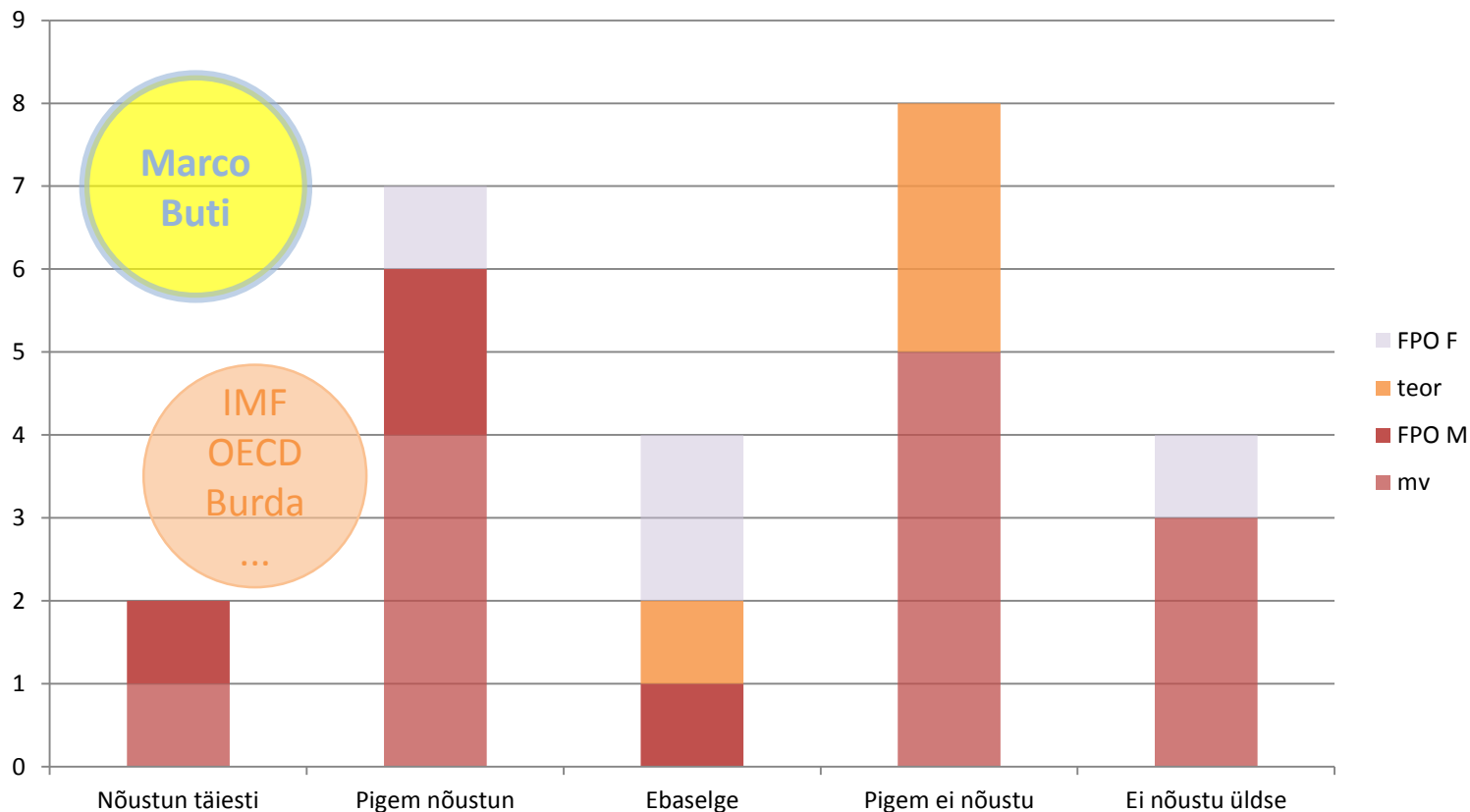
Arvamused lahknevad I

Praegune keskkond ei toeta elanike ajalooliselt kõrge **säästumäära** alanemist.

Arvamused lahknevad II

Eurosooni **eelarvereeolid** ja üldine fiskaalpoliitiline mentaliteet keskenduvad liialt eelarvetasakaalule ja riigivõlale ning **ei toeta kogunõudlust**, samas kui rahapoliitika võimalused on ZLB tõttu piiratud.

Provokatsioon

- “Eurotsooni eelarvereeolid ja üldine fiskaalpoliitiline mentaliteet keskenduvad liialt eelarvetasakaalule ja riigivõlale ning ei toeta kogunõudlust, samas kui rahapoliitika võimalused on ZLB tõttu piiratud.”
Väide paneelis
- “Most observers concur that monetary policy alone cannot provide the entire stimulus that the economy needs because of the constraints imposed by the zero lower bound and because **the current fiscal framework focuses on curbing excessive deficits and debt, but does not offer any additional support to aggregate demand.**”
Marco Buti, Quarterly Report of the Euro Area No 2 2016
- Üle poole ekspertidest olid selles küsimuses pühamad kui paavst;-)